

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/205/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202222
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519202222.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTON, a.s., IČO: 47 967 692, sídlo Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: T. T., N.. XX.XX.XXXX, A. K. L. XXX/XX, C. N. A., v konaní o zaplatenie 773,71 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu v sume 773,71 eur, zmluvný úrok v sume 76,45 eur, zmluvný úrok z istiny 773,71 eur vo výške 24,50% ročne od 13.05.2016 do 14.06.2017, úrok z omeškania v sume 7,29 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne z istiny 773,71 eur od 13.05.2016 do zaplatenia, poplatky v sume 39,65 eur, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 04.04.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 773,71 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s., so žalovaným uzavrel dňa 25.08.2011 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 2000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky pri úrokovej sadzbe 24,50 % ročne. Žalovaný sa zaviazal tento úver splatiť v 70 mesačných splátkach po 54 eur. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nesplácal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 12.05.2016. Následne Poštová banka na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.10.2018 postúpila pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, IČO 47 967 692, Bratislava, t.j. na žalobcu v danom spore. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 773,71 eur, úroky vo výške 76,45 eur, úroky vo výške 583,81 eur, úroky zo zostatku nezaplatenej istiny, t.j. zo sumy 773,71 eur vo výške 24,50% ročne od 01.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 773,711 eur od 01.12.2018 do zaplatenia, poplatky vo výške 39,65 eur ako aj trovy konania.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 12.11.2019, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý sa z pojednávania ospravedlnil. Na pojednávanie sa dostavila len žalovaná, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

4. Žalovaná po zákonom poučení uviedla, že je pravdou, že jej bol poskytnutý úver v sume 2000 eur, ktorý sa zaviazala splácať po 54 eur mesačne. Tento úver splácala až do doby, kým nedostala mozgovú príhodu a z toho dôvodu prestala so splácaním. V súčasnosti má vážne problémy s rečou. Poberá len invalidný dôchodok vo výške 250 eur, z toho hradí lieky a prispieva sestre, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a ktorá sa o ňu stará.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

5. Súd preskúmal Zmluvu o úvere zo dňa 25.08.2011, z obsahu ktorej vyplynulo, že žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 200 € s úrokovou sadzbou 24,50 % ročne pri RPMN banky 29,13 % a priemernej RPMN 17,88 % ročne, ktorý sa zaviazal splatiť v 70 splátkach po 54 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 14.09.2011, splatnosti každej ďalšej splátky a do 14. dňa v mesiaci zaplatiť v lehote konečnej splatnosti (zaplatením poslednej splátky) dňa 14.06.2017.

6. Zmluva o úvere zo dňa 25.08.2011 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa Občianskeho zákonníka a zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

7. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

9. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2000 eur. Keďže si žalovaný, nesplnil svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradil len sumu 1226,29 eur, súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 773,71 eur (2000- 1226,29). Rovnako súd dospel k záveru, že žalobcovi patria úroky vyčíslené ku dňu 12.05.2016, teda ku dňu zosplatenia úveru, a preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov za obdobie do 12.05.2016 vo výške 76,45 eur rovnako úrokov z omeškania, ktoré podľa žalobcom doloženého výpisu boli k 12.05.2016 vo výške 7,29 eur. Súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie poplatkov vo výške 39,65 eur.

10. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

11. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

12. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

13. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

14. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanému zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

15. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

16. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno urobiť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

17. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba. S takýmto názorom sa stotožňuje a aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 6Co/167/2018.

18. V prejednanom spore zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 25.01.2011 vyplýva, že medzi stranami bola dojednaná výška úveru 200 €, výška mesačnej splátky 54 €, dátum prvej platby do 14.09.2011, počet mesačných splátok 70, celkové náklady 1799,75 €, dátum konečnej splatnosti 14.06.2017, splatnosť každej ďalšej platby vždy k 14. dňu v mesiaci, úroková sadzba 24,50%.

19. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti.

20. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 14.06.2017, preto žalobcovi vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 24,50% ročne z istiny do 14.06.2017. Žalobca má teda nárok na zmluvný úrok z dlžnej istiny 773,71 € (vypočítanej ako rozdiel sumy vo výške 2000 €, ktorú žalobca poskytol žalovanému a sumy, ktorú mu žalovaný uhradil 1226,29 €) od 13.05.2016 do 14.06.2017. Počnúc dňom 15.06.2017 už žalobca nemá právo na zmluvný úrok z istiny, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

21. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo

od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 773,71 eur od 13.05.2016 do zaplatenia.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.